

Sylabus na rok akademicki: 2020/2021														
Cykl kształcenia: 2020-2023														
Opis przedmiotu kształcenia														
Nazwa modułu/przedmiotu	CHEMIA ŻYWNOŚCI								Grupa szczegółowych efektów kształcenia					
									Kod grupy			Nazwa grupy		
Wydział	Nauk o Zdrowiu													
Kierunek studiów	Dietetyka													
Jednostka realizująca przedmiot	Katedra i Zakład Bromatologii i Dietetyki													
Specjalność														
Poziom studiów	jednolite magisterskie ☐ * I stopnia X II stopnia ☐ III stopnia ☐ podyplomowe ☐													
Forma studiów	X stacjonarne ☐ niestacjonarne													
Rok studiów	I							Semestr studiów:		☐ zimowy X letni				
Typ przedmiotu	X obowiązkowy ☐ ograniczonego wyboru ☐ wolnego wyboru/ fakultatywny													
Rodzaj przedmiotu	X kierunkowy ☐ podstawowy													
Język wykładowy	X polski ☐ angielski ☐ inny													
* zaznaczyć odpowiednio, zamieniając ☐ na X														
Liczba godzin														
Forma kształcenia														
	Wykłady (WY)	Seminaria (SE)	Ćwiczenia audytorne (CA)	Ćwiczenia kierunkowe - niekliniczne (CN)	Ćwiczenia kliniczne (CK)	Ćwiczenia laboratoryjne (CL)	Ćwiczenia w warunkach symulowanych (CS)	Zajęcia praktyczne przy pacjencie (PP)	Ćwiczenia specjalistyczne - magisterskie (CIM)	Lektoraty (LE)	Zajęcia wychowania fizycznego- obowiązkowe (WF)	Praktyki zawodowe (PZ)	Samokształcenie (Czas pracy własnej studenta)	E-learning (EL)
Semestr zimowy:														
Kształcenie bezpośrednie (kontaktowe)														

Kształcenie zdalne synchroniczne														
Kształcenie zdalne asynchroniczne														
Semestr letni:120														
Kształcenie bezpośrednie (kontaktowe)	30					25							65	
Kształcenie zdalne synchroniczne														
Kształcenie zdalne asynchroniczne														
Razem w roku:120														
Kształcenie bezpośrednie (kontaktowe)	30					25							65	
Kształcenie zdalne synchroniczne														
Kształcenie zdalne asynchroniczne														
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji) C1. przekazanie wiedzy na temat składu żywności C2. przekazanie wiedzy na temat poszczególnych składników występujących w żywności C3. przekazanie wiedzy na temat przemian składników pożywienia w czasie przetwarzania i przechowywania żywności														
Macierz efektów uczenia się dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów uczenia się oraz formy realizacji zajęć:														
Numer efektu uczenia się przedmiotowego	Numer efektu uczenia się kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi					Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się (formujące i podsumowujące)				Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol			
W 01	K_W03	- zna skład chemiczny żywności					Egzamin pisemny lub w formie elektronicznej				W, CL			
W 02	K_W03	- zna budowę chemiczną i właściwości funkcjonalne poszczególnych składników żywności: białek, tłuszczów, węglowodanów, witamin i składników mineralnych					Egzamin pisemny lub w formie elektronicznej				W, CL			
W 03	K_W03	- wie jakie przemiany składników zachodzą w czasie przechowywania żywności i procesów technologicznych					Egzamin pisemny lub w formie elektronicznej				W, CL			
W 04	K_W03	- posiada wiedzę na temat					Egzamin				W, CL			

		dodatków stosowanych w produkcji żywności i ich bezpieczeństwa	pisemny lub w formie elektronicznej	
W 05	K_W03	- zna właściwości fizyczno-chemiczne wody i jej rolę w żywności	Egzamin pisemny lub w formie elektronicznej	W, CL
U 01		- umie wykryć w żywności poszczególne składniki odżywcze (białka, tłuszcze, węglowodany)	Kolokwia pisemne, ustne lub w formie elektronicznej, egzamin pisemny lub w formie elektronicznej	CL
U 02		- umie wykryć w produktach spożywczych substancje dodatkowe stosowane w produkcji żywności	Kolokwia pisemne, ustne lub w formie elektronicznej, egzamin pisemny lub w formie elektronicznej	CL
U 03		- potrafi ocenić wpływ warunków przechowywania i przetwarzania na skład chemiczny żywności	Kolokwia pisemne, ustne lub w formie elektronicznej, egzamin pisemny lub w formie elektronicznej	CL
U 04	K_U23	- potrafi współdziałać i pracować w grupie		CL
U 05	K_U25	- potrafi organizować pracę własną zgodnie z zasadami BHP		CL
K 01	K_K01	- ma świadomość swoich ograniczeń i wie kiedy zwrócić się do innych specjalistów		
K 02	K_K03	- przestrzega zasad etyki		

		zawodowej.		
** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM – ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK – samokształcenie, EL- E-learning.				
Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw: Wiedza: 5 Umiejętności: 5 Kompetencje społeczne:3				
Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):				
Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)			Obciążenie studenta (h)	
1. Godziny kontaktowe:			55	
2. Godziny w kształceniu zdalnym (e-learning)				
3. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):			65	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta			120	
Punkty ECTS za moduł/przedmiot			5	
Uwagi				
Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty uczenia się)				
Wykłady 1.Zakres przedmiotu, skład chemiczny żywności 2.Woda – właściwości fizyczno-chemiczne, woda jako rozpuszczalnik i jako składnik żywności 3.Białka – budowa chemiczna, właściwości funkcjonalne, zmiany w czasie przechowywania i przetwarzania żywności, modyfikowanie białek 4.Białka głównych surowców żywnościowych – mleka, mięsa, jaj i zbóż 5.Niebiałkowe związki azotowe (aminokwasy, peptydy, aminy, kwasy nukleinowe) 6.Tłuszcze i ich pochodne – charakterystyka chemiczna i podział 7.Tłuszcze jadalne – podział, właściwości funkcjonalne 8.Węglowodany – charakterystyka chemiczna, podział, źródła w żywności, przemiany przechowywania i w procesach przetwarzania 9. Węglowodany - właściwości funkcjonalne 10.Witaminy – charakterystyka ogólna, podział, przemiany w żywności 11.Składniki mineralne - charakterystyka ogólna, występowanie w żywności, straty podczas jej przetwarzania, wpływ na przemiany zachodzące w żywności 12.Dodatki do żywności 13.Barwniki naturalne, zmiany zachodzące podczas przechowywania i przetwarzania żywności				
Seminaria Nie dotyczy				
Ćwiczenia 1.Białka – wykrywanie w produktach spożywczych (reakcje charakterystyczne, denaturacja, wysalanie) 2. Tłuszcze i ich pochodne – odróżnianie tłuszczów od wolnych kwasów tłuszczowych,				

wykrywanie i utlenianie nienasyconych kwasów tłuszczowych, wykrywanie cholesterolu w produktach spożywczych 3. Węglowodany – reakcje charakterystyczne, ekstrakcja i wykrywanie cukrów w warzywach i owocach 4. Witaminy – wykrywanie witaminy C, A lub/i D w produktach spożywczych 5. Wykrywanie i identyfikacja barwników syntetycznych w napojach i produktach żywnościowych 6. Wykrywanie kwaśnych substancji smakowych i substancji słodzących (sacharyna) w produktach spożywczych 7. Wykrywanie chemicznych substancji konserwujących w przetworach owocowo-warzywnych	
Inne 1. 2. 3. <i>itd...</i>	
Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje) 1.Sikorski Z. (red.): Chemia żywności. Tom 1,2,3. WNT, Warszawa, 2007 2.Sikorski Z. (red.): Chemiczne i funkcjonalne właściwości składników żywności. WNT, Warszawa, 1994 3.Gertig H., Duda G.: Żywność a zdrowie i prawo. Wyd. PZWL, Warszawa, 2004 Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje) 1.Śmiechowska M., Przybyłowski P.: Chemia żywności z elementami biochemii. Wyd. Akademia Morska, Gdynia, 2004 2. Ban-Oganowska H. i in.: Ćwiczenia laboratoryjne z biochemii i chemii żywności. Wyd. AE, Wrocław, 2008	
Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: laboratorium, sala wykładowa, sala seminaryjna, rzutnik multimedialny	
Warunki wstępne: Zaliczenie I semestru studiów na kierunku dietetyka I stopnia	
Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: • zaliczenie ćwiczeń, • uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu teoretycznego pisemnego lub egzaminu w formie elektronicznej – aby zdać egzamin należy uzyskać przynajmniej 61% punktów możliwych do zdobycia.	
Ocena:	Kryteria zaliczenia przedmiotu na ocenę:
Bardzo dobra (5,0)	
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	
	Kryteria zaliczenia przedmiotu na zaliczenie (bez oceny)

zaliczenie	Student uzyskuje zaliczenie przedmiotu poprzez poprawne, bieżące opracowanie sprawozdań z ćwiczeń laboratoryjnych oraz zaliczenie poszczególnych kolokwium wstępnych przed daną pracownią. Formę kolokwium ustala prowadzący zajęcia.

Ocena:	Kryteria oceny z egzaminu:
Bardzo dobra (5,0)	ocenę bardzo dobrą otrzymuje student, który uzyskał 96-100% sumy punktów możliwych do zdobycia
Ponad dobra (4,5)	ocenę ponad dobrą otrzymuje student, który uzyskał 91-95% sumy punktów możliwych do zdobycia
Dobra (4,0)	ocenę dobrą otrzymuje student, który uzyskał 81-90 % sumy punktów możliwych do zdobycia
Dość dobra (3,5)	ocenę dość dobrą otrzymuje student, który uzyskał 71-80% sumy punktów możliwych do zdobycia
Dostateczna (3,0)	ocenę dostateczną otrzymuje student, który uzyskał 61-70% sumy punktów możliwych do zdobycia

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot:	Katedra i Zakład Bromatologii i Dietetyki
Adres jednostki:	ul. Borowska 211, 50-556 Wrocław
Numer telefonu:	tel. 71 784 02 07
E-mail:	joanna.wnuczynska@umed.wroc.pl

Osoba odpowiedzialna za przedmiot (koordynator):	prof. dr hab. Halina Grajeta
Numer telefonu:	71 784 02 05
E-mail:	halina.grajeta@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:				
Imię i nazwisko:	Stopień / tytuł naukowy lub zawodowy:	Dyscyplina naukowa:	Wykonywany zawód:	Forma prowadzenia zajęć:
Halina Grajeta	prof. dr hab.	nauki farmaceutyczne	Farmaceuta/nauczyciel akademicki	wykłady
Magdalena Grajer	dr	nauki farmaceutyczne	Farmaceuta/nauczyciel akademicki	ćwiczenia laboratoryjne
Joanna Pieczyńska	dr	nauki farmaceutyczne	Technolog żywności i żywienia człowieka/nauczyciel akademicki	ćwiczenia laboratoryjne
Katarzyna Skórska	mgr	nauki	Dietetyk/nauczyciel	ćwiczenia laboratoryjne

		farmaceutyczne	akademicki	
Mateusz Witkowski	mgr	nauki farmaceutyczne	Dietetyk/ nauczyciel akademicki	ćwiczenia laboratoryjne

Data opracowania sylabusu

.....

Imię i nazwisko autora (autorów) sylabusu:

prof. dr hab. Halina Grajeta

mgr Mateusz Witkowski

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA I ZAKŁAD
BROMATOLOGII I DIETETYKI

.....
prof. dr hab. Halina Grajeta

Podpis Dziekana wydziału zlecającego przedmiot:

.....